

Kultur&Fritid

Medlemsblad for Fritid&Samfund nr. 1 2022

NU skulle det blive markant nemmere for foreninger, at have deres opsparinger og "forretninger" i banken. Foreninger skal nemlig klassificeres som værende "lav risiko". Læs mere på side 3....

Foto: unsplash.com

Indhold i dette nummer af Kultur&Fritid:

- * **Vi gider ikke bankbesvær - ny vejledning udkommet**
- * **Ukrainere kender aftenskoler fra deres hjemland - nu er de budt velkommen her**
- * **Småt og godt**
- * **Kursustilbud**

Om indholdet i dette nummer

En del foreninger og aftenskoler har i 2022 skulle forholde sig til, at der nu bor over 40.000 ukrainere i Danmark. Nogen, fordi der er kommet **flygtninge** til byen, andre fordi de udbyder sprogkurser på aftenskolerne - andre igen, fordi de simpelthen har valgt at lægge en frivillige indsats for at tage varmt imod ukrainerne.

Kort efter krigen brød ud, spurgte vi Ukraine-ekspert fra Aarhus Universitet Jeremy Morris om ukrainerne egentlig kendte foreninger og aftenskoler fra deres hjemland. Han fortalte, at der er mange sportforeninger og spejderforeninger i Ukraine - og det er meget velfungerende foreninger. Jeremy Morris fortalte dog også, at han i det politiske og organisatoriske miljø er nevøs for korrupsion i Ukraine i halen på forhåbentligt snarlig fred.

Aftenskolerne er ikke organiseret og udbredt på helt samme måde som i Danmark, men som Per Paludan Hansen kan fortælle her i bladet, så er det faktisk slet ikke fremmed med voksenundervisning i Ukraine. Han har været i landet to gange for at udbrede aftenskole-tanken. Læs Pers gribende ord om folkefærdet ukrainere på side 4 og 5.

Noget fra vores egen andedam er **bureaukrati og bankbesvær**. Det har både vores Kulturminister sat fokus på med en rundspørge til foreningerne (se resultatet på side 8), og så er der kommet en længe ventet vejledning til bankerne. Det skulle gerne betyde en del mindre smed panden hos foreningernes kasserer.

Bureaukrati for foreninger er noget, som også bestyrelsen i Fritid & Samfund er meget optaget af. Og vi står ikke alene, vi er mange foreninger og organisationer, som vogter mod besvær til foreningerne. Læs mere på side 3.

På side 6-8 har vi gjort det let at læse "godt og blandet" fra vores virkeområde.

Og husk endelig, at vi meget gerne møder jer medlemmer til vores kurser. På side 9 ser du det aktuelle kursus i Odense og Aarhus, som afholdes i januar 2023

Rigtig god læselyst.

Redaktionen

Vi gider ikke bankbesvær - ny vejledning udkommet

Den har været længe undervejs, og den har også være længe ventet: En vejledning fra Finanstilsynet, som nu gør, at foreninger potentielt kan få det en del nemmere, når de skal i banken.

“Den nye vejledning fra Finanstilsynet giver bankerne mulighed for at behandle de fleste foreninger som lavrisikokunder – og derfor begrænse kontrol- og dokumentation til et minimum. Om vejledningen faktisk bliver den lettelse, som vi håber, afhænger nu af, om bankerne udnytter de muligheder, som vejledningen giver dem,” står der i en fællesudtalelse fra otte foreningsparaplyer deriblandt DUF, DFS, DGI og DIF.

Det skal uundgåeligt gøre det nemmere at have en foreningskonto - det er i hvert faldt det, som er succeskriteriet i følge de otte organisationer. Med det følger også en forventning fra organisationerne om, at bankerne sænker gebyrerne pga. mindre kontrol og dermed mindre arbejde til bankerne.

Der er givet lovning fra erhvervsministeren på, at effekten af vejledningen skal evalueres i starten af 2024.

Hvordan kan man kende en lavrisiko-forening ifølge vejledningen:

- Banken har betryggende kendskab til foreningen.
- Foreningen har en begrænset økonomi (indeståender og bevægelser).
- Foreningen er underlagt kontrol fra offentlige myndigheder i anden sammenhæng.
- Foreningen har et demokratisk formål og struktur.
- Foreningen er en landsorganisation eller er medlem af en landsorganisation.
- Foreningen er professionelt ledet.
- Foreningen har betryggende mekanismer for overførsler til og fra udlandet.

Kilde: “Sådan får din forening det lettere i banken, vejledning fra DFS, dfs.dk.

Tre gode links:

1. Se **fællesudtalelsen** i sin fulde form: <https://dfs.dk/media/pwp5jal/faelles-udtalelse-om-finanstilsynets-vejledning.pdf>
2. Se **den nye vejledning** fra Finanstilsynet: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2022/10044>
3. Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) har lavet **en lettere læst vejledning**, hvor der også er gode råd til, hvad man gør, hvis banken ikke benytter sig af de nye mere lempelige regler: <https://dfs.dk/media/r2ud0q4a/dfs-raadgivningflyer-02-11-22.pdf>

Ukrainere kender aftenskoler fra deres hjemland - nu er de budt velkommen her

Den 24. februar 2022 blev en ny markant dato i verdenshistorien, da Rusland invaderede Ukraine.

Læsetid: cirka 3 minutter.

Under en måned efter samlede DFS alle sine medlemsorganisationer deriblandt Fritid & Samfund til møde om, hvad vi kunne gøre for at hjælpe de mange mennesker, der var og stadig er på vej til Danmark, fordi de er på flugt fra krigen.

Det lå alle på sinde at hjælpe, hvor der hjælpes kunne. Sådan oplevede formand for Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) Per Pauldan Hansen det. Han havde også set, hvordan Kommunernes Landsforening på et stormøde i Kulturministeriet om Ukraine-indsatsen meldte "parat".

Voksenundervisningen er genkendeligt i Ukraine

Per Paludan Hansen har været præsident for den europæiske voksenuddannelsesorganisation og har selv været i Ukraine to gange - i 2012 og igen i 2017.

"I 2012 var jeg der for at klæde civilsamfundet på til at lave folkeoplysning og voksenundervisning. Her spirrede det, at man skulle uddanne også den voksne del af befolkningen, så de kunne få opbygget arbejdspladserne også set i demokratisk perspektiv. Det var super spændende, og jeg oplevede stor entusiasme omkring det."

"Da jeg var dernede fem år efter var det for at deltage i en konference. Nu havde man skrevet voksenundervisning ind i uddannelseslovgivningen, så der var kommet faciliteter og en prioritering af feltet," fortæller han.

"Så det er slet ikke ukendt for ukrainere at lave yoga og gå til håndarbejde, og det er ikke ukendt for dem at være engageret udenfor arbejdslivet. De kalder det bare ikke aftenskoler," understreger Per Paludan Hansen, som ved siden af formandstjansen også er sekretariatsleder i Liberalt Oplysnings Forbund (LOF). Aftenskolerne i Danmark har haft en særlig rolle at spille i modtagelsen af ukrainske flygtninge, fordi de flere steder står for sprogskoler og lignende sprogtilbud.

"Det, at se mennesker, jeg kender, lave oplag på Facebook omkring deres lokalsamfund, som er blevet bombet - det påvirker mig meget."

Per Paludan Hansen

Engagerede og initiativrige mennesker

Per Paludan Hansen havde ligesom alle os andre aldrig forestillet sig at skulle se europæere på flugt fra deres hjemland.

“Det er så tæt på, fordi det er europæere, men også fordi, jeg kender mennesker, der er på flugt, og som forsvarer deres land. Det, at se mennesker, jeg kender, lave oplag på Facebook omkring deres lokalsamfund, som er blevet bombet - det påvirker mig meget.”

Han har kun gode ord at sige om folkeslaget ukrainere:

“Det er et åbent og imødekommende folkefærd. Det er initiativrige folk. Jeg var imponeret over at se, hvor meget engagement, der var i landet, dengang jeg rejste der. Her fik man tingene til at ske,” fortæller han.

Vi bør hjælpe med genopbygning

Der endnu ikke er udsigt til at kunne rejse ind i landet igen. Men Per Paludan Hansen har allerede forberedt DFS' medlemsorganisationer på, at han håber, at man vil byde ind på genopbygningen af Ukraine.

“Det er et land, der bliver fuldstændigt smadret. Til at starte skal man have bygget huse, folk kan bo i, og det, ved man erfaringsmæssigt, kan gå ret hurtigt. Vi skal selvfølgelig ikke stå først og prædike folkeoplysning, men vi kan hjælpe i den skrøbelige situation, det er, og understøtte de gode mennesker, der er i landet.”

“Vi skal selvfølgelig ikke stå først og prædike folkeoplysning, men vi kan hjælpe i den skrøbelige situation, det er ...”

Per Paludan Hansen

“Og vi har mange ressourcer i den danske folkeoplysning. Jeg synes, det kunne være rigtig godt, hvis vi kunne sætte os sammen i dansk foreningsliv og sige, hvad kan vi byde ind med, når landet skal genopbygges.”

FAKTA:

Der bor over 40.000 ukrainere i Danmark. Over halvdelen af dem er i følge Danmarks Statistik kommet til Danmark det seneste halve år.

Småt og godt

Nu har vi også et analyseinstitut for kulturen i Danmark

Vi har (heldigvis) længe haft et Idrættens Analyseinstitut (IDAN), og nu har Danmark også et "Kulturens Analyseinstitut", der ligesom IDAN er en selvejende institution under Kulturministeriet.

"Med instituttet får vi alle bedre adgang til viden og data om kunst og kultur, og samtidig skal instituttet være med til at sikre, at der er dialog og vidensdeling mellem kunstens og kulturlivets mange aktører," udtalte Ane Halsboe-Jørgensen i en pressemeddelelse i forbindelse med offentliggørelsen. Kulturministeren udpegede bestyrelsen i august 2022. Se mere her: kum.dk/aktuelt/nyheder/bestyrelsen-for-kulturens-analyseinstitut-er-udpeget

Danskernes bevægelsesvaner: SDU klar med anbefalinger til eksempelvis kommunerne

Det giver ikke mening at tale om fysisk inaktive mere, hvis du spørger professor Bjarne Ibsen fra Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på SDU.

"Vi skal i stedet tale om, at 'alle er fysisk aktive, men mange kunne være mere aktive'," siger han i en offentliggørelse fra SDU, som fortæller, at nu er projektet "Danmark i Bevægelse" - danmarkshistoriens største afdækning af danskernes bevægelsesvaner - klar med en række anbefalinger til netop at gøre danskerne mere aktive. Som input til forskningsprojektet er der holdt møder med over halvdelen af kommunerne i Danmark.

Læs mere på www.sdu.dk/da/forskning/danmark_i_bevaegelse

Idrætsmonitor har opgjort kommunernes støtte til idrætten

“Nogen steder pumpes penge ud til nye projekter, andre steder strammes livremmen,” skriver mediet Idrætsmonitor om resultatet af deres opgørelse over, hvordan kommunerne prioriterer idrætten i 2023. Artiklen er desværre bag betalingsmur: idraetsmonitor.dk/nyheder/art9040091/Sådan-prioriterer-kommunerne-idrætten-på-næste-års-budgetter

Blot en illustration. Det er ikke sådan en pokal, som kommunen har fået med hjem.

Guldborgssund udmærker sig med deres folkeoplysningspolitik

For første gang nogensinde er der kåret en uofficiel danmarksmester i folkeoplysningspolitik. Det blev Guldborgssund Kommune, som løb med den flotte titel ved årsmødet 2022 i Fritidssamrådet. Her havde bestyrelsen i Fritidssamrådet i samarbejdet med ekstern konsulent Torben Stenstrup opfundet en slags selvvurderingstest - i stil med det nogen måske kender fra Arbejdspladsvurderinger (APV'er). Kommunerne fik en score alt efter, hvad man meldte ind på forskellige spørgsmål eksempelvis, hvordan kommunen bruger politikken i praksis, og hvordan aftenskolerne er tænkt med i den.

Se den på www.guldborgssund.dk/media/50rh5yi3/folkeoplysningspolitik_2019_web.pdf

Kulturministeriet har nu udgivet rapporten om bureaukratiske byrder

”Hvor mange timer om ugen bruger du gennemsnitligt på foreningsinterne/ driftsmæssige administrative opgaver?”

Det var blot et af de mange spørgsmål, som foreningsfolk i hele landet fik i foråret 2022 i Kulturministeriets rundspørge om foreningernes bureaukratiske byrder.

Her blev de næsten 2500 medvirkende foreningsfolk også spurgt, om de havde gjort sig overvejelser om at stoppe som aktiv i foreningen, hvilket cirka halvdelen har.

På de adspurgte foreningsfolks ønskeseddel for at lette deres arbejde er blandt andet, at det gøres lettere at ansøge om tilskud hos kommuner og registrere medlemmer.

Rapporten er nu udkommet. Se den her: kum.dk/fileadmin/_kum/1_Nyheder_og_presse/2022/KUM_Foreningsrapport_SEP_TG.pdf

Børn synger og danser, de voksne er kreative

Videnscenter for Folkeoplysning (VIFO) har lagt et nyt snit på undersøgelsen om danskernes motions- og fritidsvaner. De har nemlig kigget på, hvad der topper listen over mest populære aktiviteter, når man frasorterer idrætsaktiviteter. Se rapporten her: www.vifo.dk/nyheder/ny-rapport-fra-vifo-giver-indblik-i-danskernes-fritidsvaner/.

Den viser, at flest børn dyrker sang og musik, mens de fleste voksne går til noget kreativt.

INVITATION:

Kursus om arbejdet i Folkeoplysningsudvalget og andre §35.2-udvalg

Fritid & Samfund har hermed fornøjelsen at invitere dig, som de næste tre til fire år skal arbejde med fritids- og folkeoplysningspolitik som medlem af eller sekretær i et folkeoplysningsudvalg til kursus om netop det. Det kan også være, at du i en anden konstellation har folkeoplysning som arbejdsfelt - du er også velkommen.

Du vil blive introduceret til lovstoffet, og du vil desuden få ideer til, hvordan foreningslivet og den folkeoplysende voksenundervisning kan få større indflydelse på den kommunale folkeoplysnings- og fritidspolitik.

Vi kommer blandt andet rundt om disse emner:

- *Hvordan sikres samarbejdet mellem repræsentanterne fra de forskellige områder i folkeoplysningsudvalget?*
- *Hvilke tilskudsformer og -modeller kan bruges? Skal tilskudsformerne i din kommune måske have et servicetjek?*
- *Hvordan sikres brugerindflydelsen på folkeoplysningsområdet?*
- *Hvordan kan udvalget bidrage til at synliggøre værdien af det frivillige arbejde og den folkeoplysende voksenundervisning?*

Undervisere:

Undviserne er Søren Gøtzsche og Kai Raun, som har mange års erfaring med arbejdet med folkeoplysning.

Hvor og hvornår:

25. januar 2023 i Aarhus kl. 16.00-21.00.

28. januar 2023 i Odense kl. 11.00-16.00.

— Tilmeldingsfrist d.5. januar klokken 12.00.

Kursuspris inklusiv mad og drikke:

1395,- for medlemmer af Fritid & Samfund.

1895,- for ikke-medlemmer.

*Deltager i tre personer eller flere fra samme kommune, opnår i rabat på 15 % af deltagerprisen, hvis kommunen er medlem af Fritid&Samfund.

Tilmelding:

På mail til fritid@fritid-samfund.dk med følgende oplysning:

- Det ønskede kursussted
- Navn, adresse, e-mail og telefonnummer
- Kommune / organisation
- Funktion / udvalg
- Betalingsinformation.

BEMÆRK:

*Tilmeldingen er bindende efter tilmeldingsfristens udløb.
Ret til ændringer forbeholdes.*

Sæt **X**
Fritid & Samfund holder
årsmøde den 22. maj 2022.

****

**Kultur & fritid/Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af:
Landsforeningen Fritid & Samfund, Vinkelvej 2, 1.sal, 5800 Nyborg.**

Redaktion Kir Klysner (ansv.)

Fritid & Samfunds holdning udtrykkes i lederen. Øvrige artikler og indlæg udtrykker ikke nødvendigvis Fritid & Samfunds synspunkter.

ISSN 1903-7317

Fritid&Samfunds bestyrelse:

Søren Gøtzsche, formand

Vivian Glasdam Sørensen

Mette Larsen

Henrik Christensen

Henrik Koch

Ole Bested

Sekretariatschef: Kir Klysner

Medlemsbladene kan hentes fra vores website af vores medlemmer!

www.fritid-samfund.dk